

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1651/23-M
Sp. zn. ČŠIM-S-294/23-M

Název	Mateřská škola Hluchov, okres Prostějov, příspěvková organizace
Sídlo	Hluchov 73, 798 41 Kostelec na Hané
E-mail	materskaskola@hluchov.cz
IČO	75 023 199
Identifikátor	600 119 556
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Petra Henková
Zřizovatel	obec Hluchov
Místo inspekční činnosti	Hluchov 73
Inspekční činnost na místě	14. – 16. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Hluchov, okres Prostějov, příspěvková organizace (dále také „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v jedné heterogenní třídě vzdělávalo 19 dětí, z toho byly dvě děti mladší tří let, pět dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání včetně jednoho dítěte s povoleným odkladem povinné školní docházky. Škola nevykázala žádné děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Organizace stravování dětí včetně pitného režimu je zajištěna prostřednictvím školní jídelny-výdejny.

Informace o činnosti školy získávají zákonní zástupci dětí a veřejnost na nástěnkách v budově školy. Informace o škole jsou součástí webových stránek obce, vlastní webové stránky mateřská škola nemá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve vedoucí pracovní pozici od roku 2022. Od poslední inspekční činnosti došlo ve škole k personálním změnám, kolektiv pedagogů se stabilizuje, vzájemná součinnost se postupně rozvíjí. Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy a dvě učitelky, jedna z nich bez předchozí pedagogické praxe, nastoupila do pracovního poměru v letošním školním roce. Vedení školy se daří stanovené záměry a vize rozvoje mateřské školy v součinnosti se zřízovatelem a zákonnými zástupci dětí postupně naplňovat. Kromě každodenního kontaktu se zaměstnanci je uplatňovaným nástrojem řízení průběžná kontrolní a hospitační činnost, ta ale není zatím dostatečně zacílena na všechny oblasti předškolního vzdělávání. Vedení školy poskytuje pedagogům zpětnou vazbu ke kvalitě vzdělávání, avšak stanovená doporučení byla v rámci pedagogické práce jedné z učitelek málo účinná. Podporu a rozvoj pedagogických schopností začínající učitelky zajišťuje ředitelka školy ve spolupráci s druhou učitelkou ve třídě. Další vzdělávání pedagogických poradců bylo realizováno v souladu s potřebami školy i s aktuální nabídkou vzdělávacích institucí, avšak bez cíleného provázání se závěry z hospitační činnosti ředitelky školy. Získané poznatky ze vzdělávání se zejména ředitelce školy dařilo tvořivě využívat v praxi. Předávání zkušeností mezi pedagogy probíhá během každodenního osobního kontaktu i při jednání pedagogické rady, která je účinným poradním orgánem vedení školy.

Mateřská škola má pro vzdělávání dětí vhodné podmínky. Třída s hernou, které lze oddělit do dvou samostatných prostor, jsou částečně členěny do herních koutů a jsou vybaveny pestrým didaktickým materiálem, pomůckami i knihami. Jejich množství, umístění a uspořádání však není zcela přehledné a promyšlené. V menší míře totiž podporuje vlastní volbu dětí při hře a spontánních činnostech a téměř vůbec nepřispívá k samostatnosti dětí při ukládání hraček a pomůcek na stanovené místo. Herna je využívána zároveň jako ložnice. Umístění hygienického zázemí dětí mimo třídu a hernu vyžaduje promyšlenou organizaci při vzdělávání dětí v heterogenní třídě. Ve třídě i na školní zahradě je k dispozici pracovní stůl pro realizaci polytechnické výchovy. K rozvoji informační gramotnosti dětí má škola zatím omezené množství interaktivních pomůcek, k občasnému obohacení obsahové náplně vzdělávacího procesu učitelky využívají dostupný notebook. Školní zahrada s altánem, který slouží také jako venkovní učebna, poskytuje vhodné podmínky pro realizaci spontánních, pohybových i relaxačních aktivit. Rovněž blízké přírodní okolí přispívá k realizaci environmentálního vzdělávání, tematických vycházek včetně přirozeného pozorování a objevování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vzdělávacího procesu vychází pouze částečně ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Třídní plánování v podobě myšlenkových map nevedlo v plné šíři ke konkretizaci vzdělávacích cílů a prostředků jejich plnění, jelikož nebyly zcela provázány se vzdělávací nabídkou. Organizace dne i časová dotace některých aktivit nebyla vždy vhodně nastavena. Individuální přístup k dětem se dařil učitelkám uplatňovat při ranních i odpoledních aktivitách. Během ranních her měly děti prostor pro rozhodování při volbě činností, učitelky připravovaly dětem pestrou vzdělávací nabídku vztahující se k právě probíhajícímu tématu. Po příchodu do třídy se děti mohly postupně zapojovat do individuálních aktivit u stolů, v herně si samy rozvíjely konstruktivní nebo jiné spontánní aktivity. Realizované činnosti směřovaly k rozvoji jemné motoriky, fantazie a tvořivosti, v malé míře však přispívaly k rozvoji sociálních a personálních klíčových kompetencí. Mezi některými dětmi vznikaly v průběhu dne nedorozumění, větší i menší konflikty. Při řešení těchto situací nebyli všichni pedagogové důslední a pouze ojediněle využívali k posílení pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi stanovená a vizualizovaná třídní pravidla. Průběh vzdělávání byl plynulý, ale v malé míře byl provázen zavedenými rituály, které by u dětí přispívaly k pocitu jistoty a bezpečí. Rovněž preventivní logopedické chvílky byly při inspekční činnosti do vzdělávací nabídky začleňovány okrajově.

Atraktivitu řízených didakticky zacílených činností zvyšovala nápaditá úvodní motivace, která byla zastoupena různými pomůckami, reálnými přírodninami a rekvizitami. Převaha verbálního projevu učitelek při těchto činnostech, frontální a individuální formy vzdělávání bez cílené individualizace a diferenciací vzdělávací nabídky vedly u většiny dětí ke snížení zájmu a následné nepozornosti. Při řízených činnostech byly uplatňovány i kooperativní aktivity v menších skupinách, ale s výrazným zastoupením výtvarných aktivit u stolů ve třídě. Děti měly tudíž omezenou možnost vlastního výběru z různých typů činností, které by vedly k rozvoji všech vzdělávacích oblastí včetně řešení problémových úkolů. Vzdělávání při těchto aktivitách rovněž postrádalo diferenciaci směrem k mladším dětem, pro které nebyla připravena jiná činnostní nabídka. Pohybové aktivity před podáváním dopolední přesnídávky nebyly v průběhu inspekční činnosti pevnou součástí denního programu v souladu se stanoveným režimem dne. Učitelky začleňovaly pohybové chvílky do vzdělávací nabídky v různých částech dne, ne vždy se ale jednalo o zdravotně preventivní aktivity. Přírodovědná pregramotnost a polytechnická výchova byly rozvíjeny během jednotlivých ročních období zejména prožitkovým a činnostním učením, experimentováním, objevováním či pozorováním, a to jak ve třídě, tak i na školní zahradě nebo při vycházkách v okolí školy. Během vzdělávání byla dětem poskytována zpětná vazba v různé míře. Pedagogové sice děti povzbuzovali, oceňovali jejich výkony, ale cílené zhodnocení ukončeného vzdělávacího bloku či formativní hodnocení vystihující individuální pokrok jednotlivých dětí včetně sebehodnocení či vrstevnické hodnocení zejména starších dětí bylo zaznamenáno ojediněle.

Při stravování měly děti možnost ovlivnit velikost své porce, pouze u oběda se však obsluhovaly samostatně. Vytvořené podmínky pro samostatné mazání pečiva pomazánkou dostatečně nepodněcovaly děti k její konzumaci. Dětem chybělo povědomí o šetrnějším nakládání s potravinami. Pitný režim byl zajištěn v průběhu celého dne, děti jej využívaly samostatně nebo za pomoci učitelek. V rámci odpoledního odpočinku byla respektována individuální potřeba spánku dětí jen částečně. Většina dětí měla nižší potřebu spánku, učitelky jim umožňovaly vstát a věnovat se jiným činnostem ve třídě. Prostor mezi třídou a hernou však nebyl oddělen, děti byly ve třídě velmi hlučné, takže nebyly vytvořeny vhodné podmínky pro relaxaci dětí, které spaly.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola má ve svém školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání vlastní evaluační systém nastaven. Pedagogové se při hodnocení integrovaných bloků zaměřovali na aplikované metody a formy vzdělávání, vyvozovali také závěry pro další činnosti. Evaluační výstupy však byly učitelkami zpracovávány až po delším časovém úseku a nepřispívaly ve všech oblastech k jejich dostatečné sebereflexi.

V úzké spolupráci s klinickou logopedkou se škola systematicky zaměřuje na rozvoj komunikačních schopností dětí, přímo v mateřské škole je z její strany zajišťována logopedická depistáž včetně následné pravidelné logopedické intervence. Důraz je kladen rovněž na tvořivé a zážitkové pojetí vzdělávání, což bylo nejvíce patrné při výtvarných činnostech i při práci s keramickou hlinou.

Pedagogická diagnostika dětí poskytuje učitelkám ucelený přehled o jejich vývoji a zároveň je funkčním podkladem pro individualizaci a diferenciaci vzdělávací nabídky. Pedagogové takto průběžně a systematicky získávané informace o dětech účelně využívali především při individuální práci, což bylo nejvíce patrné během ranních her. Při klidových aktivitách se učitelky cíleně zaměřovaly na rozvoj dětí v povinném předškolním vzdělávání. Dítěti s povoleným odkladem povinné školní docházky byl zpracován plán podpory. V menší míře se však zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky a nastavený systém podpory jednotlivých dětí promítal do plánování a přípravy diferencované vzdělávací nabídky při řízených didakticky zacílených činnostech. Portfolia dětí, která obsahovala datované kresby, grafomotorická cvičení i pracovní listy, využívaly učitelky jako další prostředek diagnostické činnosti. Příležitostí školy je umístění výběrových portfolií do prostor třídy, jejich využívání při individuální práci s dětmi i při osobních konzultacích s jejich zákonnými zástupci. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou rodiče dětí informováni na třídních schůzkách nebo při osobním každodenním kontaktu. Zejména v období před zápisem k povinné školní docházce využívali zákonní zástupci možnost individuálních konzultací s předškolními pedagogy. V posledním období ale škola cíleně nezjišťovala jejich postoje ke kvalitě poskytovaného vzdělávání prostřednictvím dotazníků.

Mateřská škola účinně spolupracuje s blízkou základní školou. Přínosné jsou osobní návštěvy i osvěta zákonných zástupců ke školní zralosti dětí prostřednictvím učitelky základní školy při její osobní účasti na třídních schůzkách v mateřské škole. Rovněž cílené zjišťování školní zralosti přispívá k prevenci školní neúspěšnosti dětí a zmírnění případných obtíží při přechodu do základního vzdělávání. Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v dalším stupni vzdělávání zatím spíše neformálně. Mateřské škole se podařilo navázat částečnou spolupráci i s jinou mateřskou školou v okolí, příležitostí je tuto součinnost více rozvíjet.

Úzká spolupráce školy se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí, místními spolky i dalšími organizacemi vede kromě aktivního zapojení dětí do života v obci i k obohacování vzdělávacího programu. Prezentace výsledků vzdělávání dětí ve škole i na veřejnosti přispívá k jejich sociálnímu rozvoji, utváření pozitivního sebepojetí a souměřitelnosti s místem, kde žijí.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedoucí pracovní pozici ředitelky školy.

- V součinnosti se zřizovatelem jsou postupně zkvalitňovány materiální podmínky pro předškolní vzdělávání průběžnou modernizací a obnovou vybavení vnitřních i vnějších prostor školy.

Silné stránky

- Aplikování pestrých vzdělávacích aktivit, experimentování, objevování a pozorování v rámci environmentálního vzdělávání a polytechnických aktivit ve třídě i na školní zahradě v průběhu celého školního roku. (1.1)
- Úzká spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí i s dalšími partnery školy pozitivně ovlivňuje činnost školy, obohacuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a přispívá k aktivnímu zapojení dětí do života v obci. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní a hospitační činnost vedení školy není dostatečně zacílena na všechny oblasti předškolního vzdělávání. Stanovená doporučení ředitelky školy k pedagogické práci byla v některých případech zatím méně účinná. (2.1)
- Umístění a uspořádání didaktických pomůcek a hraček umožňuje v malé míře vlastní volbu dětí při hře a spontánních činnostech a nevede je k samostatnosti při jejich ukládání na stanovené místo. (2.4)
- Menší četnost a účinnost vyhodnocování integrovaných bloků a realizovaných témat vzhledem k uplatňovaným metodám a formám při vzdělávání dětí v heterogenní třídě nepřispívá k dostatečné sebereflexi učitelů. (3.5)
- Plánování vzdělávacího procesu vychází pouze částečně z aktualizovaného školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Třídní plánování nevedlo v plné šíři ke konkretizaci vzdělávacích cílů a prostředků jejich plnění, jelikož nebyly zcela provázány se vzdělávací nabídkou. (4.1)
- Omezená možnost vlastního výběru dětí z různých typů aktivit při řízených didakticky zacílených činnostech, které by vedly k rozvoji všech vzdělávacích oblastí včetně řešení problémových úkolů. Málo čtené začleňování zdravotně preventivních aktivit a preventivně logopedických aktivit do vzdělávacího procesu. (4.2)
- Nedostatečné poskytování zpětné vazby od pedagogů směrem k dětem na konci vzdělávacího bloku, děti byly v malé míře vedeny k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. (4.3)
- Nedůsledné a neefektivní využívání třídních pravidel, průběh vzdělávání byl negativně narušován nedorozuměními i různou mírou konfliktů mezi některými dětmi. Vzdělávací nabídka s nízkou mírou aplikování zavedených rituálů včetně nepřiměřené časové dotace některých aktivit nevytvářela vhodné psychosociální podmínky dětí v heterogenní třídě. (4.4)
- Zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky dětí se v malé míře promítaly do plánování vzdělávacích aktivit, přípravy diferencované vzdělávací nabídky, a to zejména při řízených didakticky zacílených činnostech. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zintenzivnit kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy zejména v oblasti ověřování účinnosti stanovených doporučení.
- Rozvíjet profesní kompetence pedagogů prostřednictvím četnějšího vyhodnocování účinnosti aplikovaných metod a forem při vzdělávání dětí.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků provázat rovněž se závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy.
- Při plánování vzdělávacího procesu vycházet ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Třídní plánování včetně konkretizace vzdělávacích cílů a prostředků jejich plnění důsledněji provázat se vzdělávací nabídkou.
- Promyslet prostorové uspořádání třídy a herny včetně redukce množství didaktických pomůcek a hraček tak, aby byla dětem usnadněna vlastní volba při hře a spontánních činnostech a byly systematicky vedeny k samostatnosti při jejich ukládání na stanovené místo.
- Dodržovat alespoň rámcově stanovený denní režim a časovou dotaci jednotlivých činností včetně zavedených rituálů a přispívat tak k pocitu jistoty a bezpečí dětí.
- Důsledně využívat výchovně vzdělávací strategie a pravidla třídy, vytvořit mezi dětmi pozitivní vztahy, cíleně je vést k vzájemné spolupráci a respektu.
- Vést děti k větší samostatnosti při podávání dopolední přesnídávky a odpolední svačiny, motivovat je k šetrnějšímu nakládání s potravinami.
- Zajistit dětem s větší potřebou spánku vhodné podmínky pro jejich relaxaci a odpočinek.
- Do vzdělávacího procesu pravidelně začleňovat zdravotně preventivní pohybové činnosti i preventivní logopedické aktivity jako běžnou součást portfolia pedagogických dovedností.
- Do řízených didakticky zacílených činností plánovat takovou vzdělávací nabídku, ze které si budou děti samy volit a budou rozvíjeny rovnoměrně ve všech vzdělávacích oblastech.
- Zefektivnit plánování vzdělávací nabídky četnějšími zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách či ve dvojicích.
- Pedagogickou diagnostiku cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně diferencované vzdělávací nabídce.
- Vytvořit všem dětem výběrová portfolia, umístit je ve třídě, využívat je při individuální práci s nimi v rámci uplatňování formativního hodnocení, prvky formativního hodnocení zařazovat do všech vzdělávacích činností. Systematicky vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů prohloubením spolupráce s blízkou mateřskou školou s cílem kolegiálního hodnocení, sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem v předškolním vzdělávání.
- Rozšířit účelnou spolupráci se základní školou o systematické vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším stupni vzdělávání, získávat tak další podklady pro zkvalitňování poskytovaného předškolního vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Hluchov, čj. 39/02, s účinností od 2. 10. 2002 včetně dodatku, ze dne 7. 7. 2003
2. Jmenování na místo ředitelky školy, ze dne 1. 7. 2022, s účinností 1. 9. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 11. 2023
4. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-566/16-E, ze dne 9. 6. 2016
5. Koncepce rozvoje školy 2023-2025, ze dne 16. 5. 2022
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, pro školní roky 2021/2022-2023/2024, s platností od 1. 9. 2021
7. Školní řád mateřské školy Hluchov, s účinností od 1. 9. 2022 včetně dodatku, ze dne 30. 8. 2023
8. Provozní řád, školní rok 2023/2024, ze dne 31. 8. 2023
9. Vnitřní řád výdejny stravy pro mateřskou školu Hluchov, ze dne 1. 9. 2021
10. Roční plán včetně Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; Plánu pedagogických rad a provozních porad; spolupráce se základní školou a zákonnými zástupci dětí, školní rok 2023/2024
11. Hodnocení ročního plánu za školní rok 2022/2023, ze dne 25. 8. 2023
12. Plán hospitační činnosti, nedatováno
13. Kontrolní činnost ředitelky školy a Plán kontrolní činnosti, nedatováno
14. Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2022/2023
15. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozních porad, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
16. Záznamy z třídních schůzek, ze dne 19. 9. 2023
17. Školní matrika mateřské školy, školní rok 2023/2024
18. Třídní kniha mateřské školy, školní rok 2023/2024
19. Třídní vzdělávací program mateřské školy, školní rok 2023/2024
20. Přehledy docházky dětí mateřské školy k termínu inspekční činnosti
21. Evaluační výstupy mateřské školy, školní rok 2023/2024
22. Dokumentace dítěte s povoleným odkladem povinné školní docházky k termínu inspekční činnosti
23. Omluvné listy dětí v povinném předškolním vzdělávání, školní rok 2023/2024

24. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí mateřské školy, školní rok 2023/2024
25. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
26. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2022
27. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci)
28. Doklady související se zabezpečením školního stravování ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Eva Stachová, kontrolní pracovnice

Mgr. Jitka Martinková, školní inspektorka

6. 12. 2023